

Izstrādāta saskaņā ar Ministru kabineta
2018. gada 11. decembra noteikumu Nr. 793
“Studiju virzienu atvēršanas un akreditācijas
noteikumi” 2.5. apakšpunktu un 13.punktu

Metodika

licencētas studiju programmas iekļaušanai studiju virziena akreditācijas lapā

APSTIPRINU
nodibinājuma „Akadēmiskās informācijas centrs”
valdes priekšsēdētāja Baiba Ramiņa
Rīga, 2021. gada 10. februārī

SASKAŅOJU
nodibinājuma „Akadēmiskās informācijas centrs”
Akreditācijas departamenta vadītāja Jolanta Silka
Rīga, 2021. gada 10. februārī

Saturs

I. Vispārīgie jautājumi.....	3
II. Licencētas studiju programmas iekļaušana studiju virziena akreditācijas lapā	4
1. Pieteikšanās licencētas studiju programmas iekļaušanai studiju virziena akreditācijas lapā	4
2. Ekspertu atlase un apstiprināšana	5
3. Novērtēšanas vizīte	6
4. Ekspertu kopīgā atzinuma sagatavošana	7
5. Lēmuma pieņemšana un apstrīdēšana	8
6. Pēcnovērtējuma aktivitātes.....	9
7. Sūdzības un apelācija.....	10
1. pielikums – Licencētas studiju programmas iekļaušanas studiju virziena akreditācijas lapā procesa dalībnieku tiesības un pienākumi.	11
1. Augstskola/ koledža.....	11
2. Aģentūra.....	11
3. Komisija	12
4. Eksperti.....	12
5. Apelācijas komisija	13
2. pielikums –Prasību vērtējumu skaidrojums.....	14
3. pielikums – Novērtēšanas vizišu organizēšana attālināti.....	15

I. Vispārīgie jautājumi

1. Metodika licencētas studiju programmas iekļaušanai akreditācijas lapā (turpmāk – Metodika) nosaka kārtību tādas studiju programmas iekļaušanai studiju virziena akreditācijas lapā, kas licencēta pēc studiju virziena akreditācijas. Metodika izstrādāta atbilstoši Latvijas normatīvajiem aktiem.
2. Licencētas studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā organizē Akadēmiskās informācijas centra (turpmāk – Centrs) Akreditācijas departaments, kas turpmāk tekstā saukts – Augstākās izglītības kvalitātes aģentūra (turpmāk – Aģentūra), ievērojot Ministru kabineta 2018. gada 11. decembra noteikumus Nr. 793 “Studiju virzienu atvēršanas un akreditācijas noteikumi” (turpmāk – MK noteikumi Nr. 793) noteikto.
3. Licencētas studiju programmas iekļaušanas studiju virziena akreditācijas lapā procesa ilgums ir četri mēneši no iesnieguma saņemšanas brīža.
4. Licencētas studiju programmas iekļaušanas studiju virziena akreditācijas lapā process ir piemērojams studiju programmām, kuras licencētas pēc attiecīgā studiju virziena akreditācijas un kurām divu gadu laikā pēc licencētās studiju programmas īstenošanas uzsākšanas ir jāsaņem vērtējums atbilstoši MK noteikumu Nr.793 17.punktam. Gadījumos, kad licencētā studiju programma, ievērojot MK noteikumu Nr.793 2.5. apakšpunktā noteikto termiņu, ir iesniegta vienlaicīgi ar attiecīgā studiju virziena novērtēšanu, studiju programma saņems vērtējumu atbilstoši MK noteikumu Nr.793 17. punktam attiecīgā studiju virziena novērtēšanas un akreditācijas ietvaros.
5. Aģentūra savā darbībā ievēro šādus principus:
 - 5.1. objektivitāte un balstīšanās uz faktiem;
 - 5.2. konfidencialitāte;
 - 5.3. cieņa pret novērtēšanas procesa dalībniekiem;
 - 5.4. neitralitāte;
 - 5.5. sadarbība.
6. Licencētas studiju programmas iekļaušanas studiju virziena akreditācijas lapā procesa dalībnieki:
 - 6.1. augstskola/ koledža¹;
 - 6.2. Aģentūra;
 - 6.3. Studiju kvalitātes komisija (turpmāk – Komisija);
 - 6.4. Apelācijas komisija;
 - 6.5. eksperti.
7. Licencētas studiju programmas iekļaušanas studiju virziena akreditācijas lapā procesa dalībnieku tiesības un pienākumi noteikti Metodikas 1. pielikumā.

¹ Šajā dokumentā lietotais termins “augstskola/ koledža” ir attiecināms uz visām Augstskolu likumā minētajām augstākās izglītības un zinātnes institūcijām, kas īsteno akadēmiskās un profesionālās studiju programmas, kā arī pētniecību un māksliniecisko jaunradi (universitātes, augstskolas, akadēmijas, institūti un koledžas).

II. Licencētas studiju programmas iekļaušana studiju virziena akreditācijas lapā

1. Pieteikšanās licencētas studiju programmas iekļaušanai studiju virziena akreditācijas lapā

- 1.1. Lai licencētu studiju programmu iekļautu studiju virziena akreditācijas lapā, augstskola/koledža iesniedz Aģentūrā iesniegumu un ziņojumu par licencētas studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā (turpmāk – ziņojums), kas ir sagatavoti atbilstoši Aģentūras izstrādātajām vadlīnijām ziņojuma izstrādei² (turpmāk – vadlīnijas).
- 1.2. Dokumentus iesniedz valsts valodā ar tulkojumu angļu valodā (citu organizāciju sniegto dokumentu tulkojumiem var norādīt atzīmi “darba tulkojums” un tam nav nepieciešams notariāls apliecinājums). Strīdu gadījumā noteicošie ir valsts valodā iesniegtie dokumenti.
- 1.3. Ziņojumu sniedz atsevišķi no tā pielikumiem. Ziņojumu bez pielikumiem publicē Aģentūras E-platformā akreditācijas un licencēšanas procesa nodrošināšanai (turpmāk – E-platforma).
- 1.4. Augstskola/koledža iesniegumu un tam pievienotos dokumentus iesniedz Aģentūrā elektroniskā formā un to paraksta ar drošu elektronisko parakstu, saskaņā ar Elektronisko dokumentu likuma nosacījumiem.
- 1.5. Aģentūra pēc iesnieguma saņemšanas pārbauda iesniegto dokumentu atbilstību normatīvo aktu prasībām, šajā Metodikā noteiktajam un Aģentūras izstrādātajām vadlīnijām.
- 1.6. Aģentūra rakstiski pieprasa augstskolai/koledžai iesniegt trūkstošo informāciju, ja tā nav iesniegusi visu nepieciešamo informāciju. Pieprasīto informāciju augstskola/koledža Aģentūrā iesniedz 20 dienu laikā pēc tās pieprasīšanas. Papildinformācijas pieprasījumam tiek pievienots rēķins par licencētas studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā un informācija par Aģentūras darbinieku, kurš koordinēs novērtēšanu (turpmāk – novērtēšanas koordinators).
- 1.7. Samaksa par licencētas studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā tiek noteikta atbilstoši Centra izstrādātajam Cenrādim³.
- 1.8. Aģentūra var pieprasīt informāciju citām iestādēm, organizācijām un amatpersonām pēc nepieciešamības.

² *Vadlīnijas ziņojuma izstrādei par studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā [2021.] Aģentūras tīmekļvietne:*

³ *Nodibinājuma "Akadēmiskās informācijas centrs" maksas pakalpojumu cenrādis: http://aika.lv/wp-content/uploads/2019/05/Nodibinajuma_Akademiskas-inform%C4%81cijas-centrs_maksas-pakalpojumu-cenradis_2019.pdf [tiks precizēts]*

- 1.9. Aģentūra iesniegumu atstāj bez izskatīšanas, informējot par to iesniedzēju, šādos gadījumos:
 - 1.9.1. norādītajā termiņā nav veikta samaksa par licencētas studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā;
 - 1.9.2. nav iesniegta visa pieprasītā informācija;
 - 1.9.3. dokumenti nav noformēti atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām dokumentu noformēšanas prasībām.
- 1.10. Aģentūra uzsāk novērtēšanas procedūru, kad ir veikta samaksa par licencētas studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā, ir iesniegta visa Aģentūras pieprasītā informācija un iesniegtie dokumenti ir noformēti atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām dokumentu noformēšanas prasībām.
- 1.11. Augstskolas/koledžas iesniegums un ziņojums licencētas studiju programmas iekļaušanai studiju virziena akreditācijas lapā, uzskatāms par apņemšanos ievērot nosacījumus un pienākumus, kas noteikti šajā metodikā un tajā minētajās vadlīnijās un tiesību aktos.
- 1.12. Aģentūra objektīvu iemeslu dēļ var pagarināt augstskolas/koledžas iesnieguma izskatīšanas termiņu, lai nodrošinātu tā pilnvērtīgu izskatīšanu un objektīva lēmuma pieņemšanu, bet ne ilgāk kā par diviem mēnešiem.

2. Ekspertu atlase un apstiprināšana

- 2.1. Licencētas studiju programmas novērtēšanu veic divi eksperti, no kuriem:
 - 2.1.1. viens ir tās jomas eksperts, kurā pieteikta licencētas studiju programmas iekļaušana studiju virziena akreditācijas lapā,
 - 2.1.2. otrs ir ārvalstu eksperts jomā, kurā pieteikta licencētas studiju programmas iekļaušana studiju virziena akreditācijas lapā.
- 2.2. Ekspertu atlases kritēriji un principi noteikti Centra apstiprinātajā nolikumā "Ekspertu atlases kritēriji un principi", kas ir pieejams Aģentūras tīmekļvietnē.⁴
- 2.3. Triju darbdienu laikā pēc ekspertu apstiprināšanas Aģentūra informē attiecīgo augstskolu/ koledžu par apstiprinātajiem ekspertiem.
- 2.4. Augstskola/ koledža triju darbdienu laikā var izteikt noraidījumu apstiprinātajiem ekspertiem, iesniedzot Aģentūrā pamatotu rakstisku noraidījumu, norādot katra eksperta noraidījuma iemeslus.
- 2.5. Aģentūra 10 darbdienu laikā pēc noraidījuma saņemšanas to izskata un, ja atzīst noraidījumu par pamatotu, apstiprina citus ekspertus, informējot par to augstskolu/ koledžu.

⁴ Ekspertu atlases kritēriji un principi [2019] Aģentūras tīmekļvietne: https://www.aika.lv/wp-content/uploads/2019/07/Ekspertu_atlases_kriteriji_un_principi_2019.pdf

- 2.6. Centrs noslēdz līgumu ar ekspertiem par novērtēšanas veikšanu. Līgumam pievieno eksperta apliecinājumu par interešu konflikta⁵ neesamību un konfidencialitātes pienākuma ievērošanu.

3. Novērtēšanas vizīte

- 3.1. Vizītes mērķis ir iegūt iespējami daudz informācijas par licencēto studiju programmu, lai veiktu visaptverošu un objektīvu studiju programmas novērtēšanu atbilstoši MK noteikumu Nr. 793 16. un 17. punktā noteiktajam, kā arī, lai iegūtu apstiprinājumu informācijai, kas norādīta ziņojumā, un papildinātu sākotnējās atziņas un novērtējumus.
- 3.2. Novērtēšanas koordinators ekspertiem nodod augstskolas/ koledžas iesniegumu un saistošo informāciju pēc tam, kad Aģentūras noteiktajā termiņā augstskola/ koledža nav sniegusi ekspertu noraidījumu, un eksperti apliecinājuši interešu konflikta neesamību.
- 3.3. Novērtēšanas koordinators sagatavo vizītes plāna projektu un pēc saskaņošanas ar ekspertiem nosūta to augstskolai/ koledžai saskaņošanai un papildināšanai.
- 3.4. Pirms novērtēšanas vizītes augstskolā/ koledžā Aģentūra organizē ekspertu mācības. Mācību laikā tiek pārrunāti šādi jautājumi:
- 3.4.1. novērtēšanas mērķis un uzdevumi;
 - 3.4.2. ekspertu darba un vizītes plāns;
 - 3.4.3. Metodika un ekspertu kopīgā atzinuma izstrādes vadlīnijas;
 - 3.4.4. normatīvie akti, kas regulē studiju programmu novērtēšanu;
 - 3.4.5. konkrētās augstskolas/ koledžas, studiju virziena un studiju programmas konteksts.
- 3.5. Augstskola/ koledža nodrošina atbilstošus apstākļus, telpas un aprīkojumu novērtēšanas vizītes norisei, kā arī nodrošina pieeju studiju programmas un tai atbilstošā studiju virziena informatīvajai (tai skaitā bibliotēkas), studiju, materiāltehniskajai un finansiālajai bāzei, kā arī citiem resursiem pēc Aģentūras vai ekspertu pieprasījuma.
- 3.6. Eksperti apmeklē augstskolu/ koledžu (nepieciešamības gadījumā arī filiāles, kurās uzsākta vai paredzēta novērtēšanai iesniegtās studiju programmas īstenošana) un izvērtē licencētas studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā. Novērtēšanas vizītes laikā tiek ar studiju programmas vadību, augstskolas/ koledžas un/vai atbilstošās struktūrvienības vadību un citām grupām pēc nepieciešamības

⁵ Interešu konflikts:

- 1) Eksperts ir nodarbināts un viņam ir citas līgumveida attiecības ar augstākās izglītības iestādi, kuras studiju programma tiek novērtēta, vai arī viņš ir bijis nodarbināts šajā augstākās izglītības iestādē 2 gadu laikā pirms novērtēšanas vizītes.
- 2) Eksperts ir augstākās izglītības iestādes, kuras studiju programma tiek novērtēta, lēmējinstiūcijas vai padomdevējinstiūcijas sastāvā.
- 3) Eksperts studē augstākās izglītības iestādē, kuras studiju programma tiek novērtēta, vai arī to absolvējis 2 gadu laikā pirms novērtēšanas vizītes.
- 4) Novērtējamās studiju programmas un tai atbilstošā studiju virziena īstenošanā ir iesaistīta persona, kura ir eksperta tēvs, māte, vecmāte, vecaistēvs, bērns, mazbērns, adoptētais, adoptētājs, brālis, māsa, pusbrālis, pusmāsa vai laulātais.

(mācībspēkiem, studējošajiem u.c.). Force majeure apstākļos novērtēšanas vizīti organizē attālināti atbilstoši šīs metodikas 3. pielikumā norādītajam.

- 3.7. Augstskolas/ koledžas pārstāvis var piedalīties tikai vienā tikšanās reizē ar ekspertiem, izņemot individuālus gadījumus, kad šāda iespēja ir iepriekš pārrunāta un saskaņota ar novērtēšanas koordinatoru.
- 3.8. Ekspertu vizītes laikā augstskola/ koledža var sniegt prezentāciju, ja tā nesatur iesniegumam pievienotajā ziņojumā iekļauto informāciju. Ja prezentācijas ietver jau iepriekš sniegtu informāciju, novērtēšanas koordinators, saskaņojot ar ekspertiem, var lūgt augstskolu/ koledžu no tām atteikties, lai nodrošinātu lietderīgu tikšanās reizei paredzētā laika izmantošanu.
- 3.9. Ekspertu tikšanās ar augstskolas/ koledžas pārstāvjiem ietver jautājumu un atbilžu sesiju un interaktīvu diskusiju starp augstskolas/ koledžas pārstāvjiem un ekspertiem. Tikšanās mērķis ir iegūt nepieciešamo informāciju ekspertu kopīgā atzinuma izstrādes vadlīnijās iekļautās informācijas un prasību analīzei un ekspertu kopīgā atzinuma sagatavošanai.
- 3.10. Vizītes noslēgumā eksperti savstarpēji pārrunā vizītes rezultātus un gūtās atziņas, kā arī informē augstskolas/ koledžas pārstāvjus par galvenajiem secinājumiem.
- 3.11. Novērtēšanas vizītes darba valoda ir angļu valoda, ja ar Aģentūru nav saskaņots citādi.
- 3.12. Ja nepieciešams, augstskola/ koledža var izmantot tulka pakalpojumus, vismaz piecas darba dienas pirms vizītes to saskaņojot ar Aģentūru. Tulks nedrīkst būt iesaistīts novērtējamās studiju programmas un attiecīgā studiju virziena īstenošanā. Izdevumus par tulkošanu augstskola/ koledža sedz no saviem līdzekļiem.
- 3.13. Novērtēšanas vizītes laikā augstskolas/ koledžas pārstāvji pārtraukumos (kafijas pauzēs, pusdienās) nepiedalās, ja vien eksperti nav piedāvājuši citādi.

4. Ekspertu kopīgā atzinuma sagatavošana

- 4.1. Pēc novērtēšanas vizītes eksperti:
 - 4.1.1. Aģentūras noteiktajos termiņos sagatavo ekspertu kopīgo atzinumu, atbilstoši Aģentūras izstrādātajām ekspertu kopīgā atzinuma izstrādes vadlīnijām⁶;
 - 4.1.2. kopīgo atzinumu sagatavo angļu valodā datorrakstā un iesniedz Aģentūrā;
 - 4.1.3. savstarpēji vienojas par vērtējamo prasību novērtējumu, ievērojot normatīvo aktu prasības;
 - 4.1.4. vienojas par kopīgajā atzinumā izmantojamajiem formulējumiem, kas ir pieņemami visiem ekspertiem. Ja ekspertu viedoklis par kādu no prasībām atšķiras, to norāda kopīgā atzinuma tam paredzētajā sadaļā, norādot eksperta vārdu, uzvārdu, atšķirīgo viedokli, prasību un tā pamatojumu;

⁶ *Vadlīnijas ekspertu kopīgajam atzinuma studiju programmas iekļaušanai studiju virziena akreditācijas lapā [2020] Aģentūras tīmekļvietne:*

- 4.1.5. ekspertu kopīgajā atzinumā raksturo gan pozitīvos, gan negatīvos aspektus, visiem apgalvojumiem sniedzot detalizētu pamatojumu. Analizē katru vērtēšanas prasību, formulē secinājumus, norādot augstskolas/ koledžas stiprās un vājās puses attiecībā uz vērtēšanas prasības izpildi studiju programmā;
 - 4.1.6. ekspertu kopīgajā atzinumā sniedz rekomendācijas konstatēto trūkumu novēršanai (īstermiņā) un studiju programmas pilnveidei (ilgtermiņā);
 - 4.1.7. veic precizējumus sagatavotajā atzinumā pēc Aģentūras norādes par iespējamām faktu kļūdām vai atbilstību vadlīnijām ekspertu kopīgajam atzinumam licencētas studiju programmas iekļaušanai studiju virziena akreditācijas lapā;
 - 4.1.8. veic citus uzdevumus, kas saistīti ar studiju programmas novērtēšanu.
- 4.2. Prasību vērtējumu skaidrojums sniegts Metodikas 2. pielikumā.
 - 4.3. Aģentūra izskata ekspertu kopīgo atzinumu un var lūgt ekspertus to precizēt.
 - 4.4. Aģentūra nosūta ekspertu kopīgo atzinumu augstskolai/ koledžai.
 - 4.5. Augstskolai/ koledžai piecu darbdienu laikā ir tiesības sniegt komentārus par faktu kļūdām ekspertu kopīgajā atzinumā.
 - 4.6. Gadījumā, ja augstskola/ koledža sniegusi komentārus par faktu kļūdām⁷ ekspertu kopīgajā atzinumā, eksperti var precizēt atzinumu piecu darbdienu laikā.
 - 4.7. Ekspertu kopīgais atzinums tiek publicēts E-platformā.

5. Lēmuma pieņemšana un apstrīdēšana

- 5.1. Aģentūra informē attiecīgo augstskolu/ koledžu par iesnieguma izskatīšanas datumu, laiku un vietu. Augstskola/ koledža var deleģēt ne vairāk kā divus augstskolas/ koledžas pārstāvjus dalībai Komisijas sēdē. Pēc Komisijas priekšsēdētāja pieprasījuma Aģentūra uz Komisijas sēdi var uzaicināt ekspertu(s), kurš(-i) veica studiju programmas novērtēšanu.
- 5.2. Pēc komisijas priekšsēdētāja lūguma Aģentūra uz Komisijas sēdi var uzaicināt nozaru ministriju pārstāvjus vai ministriju deleģētos ekspertus, ja Komisijā izskata iesniegumu par tādas studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā, kas atbilst nozarei, kura ir attiecīgās ministrijas kompetencē, kā arī var uzaicināt nozaru ekspertus, kuriem ir padomdevēja tiesības.
- 5.3. Gadījumā, ja ekspertu kopīgajā atzinumā norādītas īstermiņa rekomendācijas, kas jāizpilda līdz Komisijas sēdei, lai novērstu konstatētos trūkumus, Augstskola/ koledža ne vēlāk kā piecas dienas pirms Komisijas sēdes Aģentūrā iesniedz informāciju par īstermiņa rekomendāciju izpildi.

⁷ Faktu kļūda - eksperta atzinumā norādīto datu, ziņu vai pamatojumā izmantoto avotu neatbilstība patiesībai.

- 5.4. Komisija iepazīstas ar augstskolas/ koledžas iesniegtajiem dokumentiem, ekspertu kopīgo atzinumu, citu Komisijas rīcībā esošo informāciju un lemj par licencētas studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā vai atteikumu studiju programmu iekļaut studiju virziena akreditācijas lapā.
- 5.5. Komisijas darba valoda ir latviešu valoda.
- 5.6. Lēmums par licencētas studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā tiek pieņemts, ja tā nav saņēmusi novērtējumu “neapmierinoši”⁸ un atbilst studiju programmas novērtēšanai noteiktajām prasībām⁹:
 - 5.6.1. studiju programma atbilst Augstskolu likuma un citu normatīvo aktu prasībām;
 - 5.6.2. studiju bāze, zinātnes bāze (ja attiecināms), informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), materiāli tehniskās bāze un finansiālā bāze atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanas nodrošināšanai;
 - 5.6.3. akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām;
 - 5.6.4. studiju programma maģistra vai doktora grāda iegūšanai balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās.
- 5.7. Ja Komisija ir pieņēmusi lēmumu licencēto studiju programmu iekļaut studiju virziena akreditācijas lapā, Aģentūra 10 darbdienu laikā pēc Komisijas lēmuma pieņemšanas nosūta attiecīgo lēmumu augstskolai/ koledžai un lēmuma kopiju – Izglītības un zinātnes ministrijai. Ja Komisija ir pieņēmusi lēmumu par licencētās studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā, Aģentūra 10 darbdienu laikā vienlaikus ar Komisijas lēmumu izsniedz augstskolai/ koledžai Komisijas priekšsēdētāja parakstītu attiecīgā studiju virziena akreditācijas lapu atbilstoši MK noteikumu Nr. 793 2. pielikumam.
- 5.8. Ja Komisija pieņem lēmumu par atteikumu licencēto studiju programmu iekļaut studiju virziena akreditācijas lapā, augstskola/ koledža ir tiesīga iesniegt iesniegumu par attiecīgās studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā tikai pēc tam, kad ir novērsusi Komisijas konstatētos trūkumus.

6. Pēcnovērtējuma aktivitātes

- 6.1. Pēc novērtēšanas un lēmuma pieņemšanas par licencētas studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā augstskola/ koledža veic darbības ar mērķi uzlabot studiju programmas kvalitāti, novēršot trūkumus, kas konstatēti novērtēšanas procesā un norādīti ekspertu kopīgajā atzinumā, un ieviešot ekspertu sniegtās rekomendācijas vai

⁸ Ministru kabineta 2018. gada 11. decembra noteikumu Nr. 793 “Studiju virzienu atvēršanas un akreditācijas noteikumi” 30.punkts

⁹ Ministru kabineta 2018. gada 11. decembra noteikumu Nr. 793 “Studiju virzienu atvēršanas un akreditācijas noteikumi” 16.punkts

sniedzot objektīvu pamatojumu, kāpēc sniegtās rekomendācijas nav iespējams ieviest, vai to vietā būtu ieviešami citi līdzvērtīgi uzlabojumi.

- 6.2. Studiju virziena novērtēšanas un akreditācijas laikā, eksperti izskata un izvērtē, vai licencētas studiju programmas iekļaušanas studiju virziena akreditācijas lapā procesā konstatētie trūkumi ir novērsti un vai studiju programmai sniegtās rekomendācijas ir ieviestas.

7. Sūdzības un apelācija

- 7.1. Ja novērtēšanas gaitā eksperti vai augstskola/ koledža konstatē pārkāpumus novērtēšanas procesā vai novērtēšanas procedūras dalībnieku neētisku rīcību, sūdzību var izteikt novērtēšanas koordinātoram vai rakstiski sniegt Agēntūrā līdz sēdei, kurā Komisija pieņem lēmumu par licencētas studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā.
- 7.2. Komisijas lēmumu var apstrīdēt Apelācijas komisijā, iesniedzot iesniegumu Centrālā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā. Apelācijas komisijas lēmumu var pārsūdzēt tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.
- 7.3. Apelācijas komisijas darbības principi un kārtība atrunāti Apelācijas komisijas nolikumā.

1. pielikums – Licencētas studiju programmas iekļaušanas studiju virziena akreditācijas lapā procesa dalībnieku tiesības un pienākumi.

1. Augstskola/ koledža

- 1.1 ievērojot MK noteikumus, Augstskolu likumu un citus normatīvos aktus, kas attiecas uz licencēto studiju programmu un tās iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā, iesniedz Aģentūrā iesniegumu licencētas studiju programmas iekļaušanai studiju virziena akreditācijas lapā (turpmāk – iesniegums) un ziņojumu par licencētas studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā (turpmāk – ziņojums) atbilstoši Aģentūras izstrādātajām Vadlīnijām par licencētas studiju programmas iekļaušanu akreditācijas lapā;
- 1.2 piedalās ekspertu vizītes saskaņošanā un organizēšanā;
- 1.3 triju darbdienu laikā var izteikt noraidījumu ekspertiem, iesniedzot Aģentūrā pamatotu rakstisku noraidījumu, norādot katra eksperta noraidījuma iemeslus;
- 1.4 nodrošina piekļuvi studiju programmas informatīvajai (tai skaitā bibliotēkas), studiju, materiāltehniskajai un finansiālajai bāzei, kā arī citiem resursiem pēc Aģentūras vai ekspertu pieprasījuma;
- 1.5 ir atbildīga, ka sniegtā informācija pilnvērtīgi raksturo novērtēšanai iesniegto studiju programmu un ir pārbaudīta;
- 1.6 nodrošina atbilstošus apstākļus, telpas un aprīkojumu novērtēšanas vizītes norisei;
- 1.7 piecu darbdienu laikā kopš ekspertu atzinuma saņemšanas var izteikt komentārus par faktu kļūdām ekspertu kopīgajā atzinumā;
- 1.8 iesniedz informāciju par īstermiņa rekomendāciju izpildi ne vēlāk kā piecas dienas pirms Komisijas sēdes, ja ekspertu kopīgajā atzinumā norādītas īstermiņa rekomendācijas, kas jāizpilda līdz Komisijas sēdei, lai novērstu konstatētos trūkumus;
- 1.9 var apstrīdēt Komisijas lēmumu Apelācijas komisijā un Apelācijas komisijas lēmumu var pārsūdzēt tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

2. Aģentūra

- 2.1 izstrādā un savā darbībā ievēro MK noteikumus Nr. 793 un citus attiecīgus normatīvos aktus, šo Metodiku un procedūras;
- 2.2 izstrādā licencētas studiju programmas iekļaušanas studiju virziena akreditācijas lapā novērtēšanas ekspertu kopīgā atzinuma izstrādes vadlīnijas un publicē tās Aģentūras tīmekļvietnē;
- 2.3 licencētas studiju programmas iekļaušanai studiju virziena akreditācijas lapā novērtēšanai, ievērojot ekspertu atlases vadlīnijas, apstiprina divus ekspertus;
- 2.4 Aģentūras tiesības un pienākumi noteikti Metodikas II. daļas 1.,2.,3. un 4. nodaļā iekļautajiem procedūras posmiem un veicamajiem uzdevumiem;
- 2.5 organizē ekspertu darbu, tajā skaitā, ekspertu vizītes augstskolās/ koledžās, to filiālēs un piedalās tajās, kā arī nodrošina nepieciešamās informācijas iegūšanu un iesniegto dokumentu pārbaudi;
- 2.6 organizē ekspertu mācības gan pirms novērtēšanas vizītes, gan arī akadēmiskā gada laikā, tās iepriekš izziņojot;
- 2.7 nodrošina novērtēšanas procesa dokumentēšanu un arhivēšanu;

- 2.8 publicē Aģentūras tīmekļvietnē informāciju par licencēto studiju programmu iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā un ekspertu atzinumu;
- 2.9 sniedz informāciju un konsultācijas studiju programmu kvalitātes novērtēšanas jautājumos;
- 2.10 analizē augstākās izglītības kvalitātes novērtēšanas rezultātus un sniedz rekomendācijas tās pilnveidei;
- 2.11 izstrādā Komisijas locekļu atlases kritērijus un atlasa Komisijas ekspertu kandidātus, kā arī nodrošina Komisijas tehnisko un organizatorisko darbību licencētu studiju programmu iekļaušanai studiju virziena akreditācijas lapā;
- 2.12 piedalās Eiropas augstākās izglītības telpas organizāciju darbībā un aktivitātēs augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas jomā;
- 2.13 veic citas ar augstākās izglītības kvalitātes pilnveidi un nodrošināšanu saistītās darbības.

3. Komisija

Komisija darbojas saskaņā ar Studiju kvalitātes komisijas nolikumu un veic šādus uzdevumus:

- 3.1 izskata augstskolas/ koledžas iesniegumu par licencētas studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā, ziņojumu, citu saistošo informāciju;
- 3.2 apspriež, analizē un izvērtē ekspertu kopīgo atzinumu;
- 3.3 pamatojoties uz iesniegumu un tam pievienotajiem dokumentiem, ekspertu kopīgo atzinumu, kā arī citu Komisijas rīcībā esošo informāciju, četru mēnešu laikā no dienas, kad saņemts augstskolas/ koledžas iesniegums par attiecīgās licencētās studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā, pieņem lēmumu par licencētas studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā, ja studiju programma atbilst MK noteikumos Nr. 793 noteiktajām prasībām un nav saņēmusi novērtējumu “neapmierinoši”, vai lēmumu par atteikumu studiju programmu iekļaut studiju virziena akreditācijas lapā, ja studiju programma neatbilst kādai no MK noteikumos Nr. 793 noteiktajām prasībām un saņēmusi novērtējumu “neapmierinoši”;
- 3.4 ir tiesīga pieprasīt no augstskolām/ koledžām un valsts institūcijām procedūrai nepieciešamo informāciju;
- 3.5 ja nepieciešams, sniedz rekomendācijas studiju programmu pilnveidei;
- 3.6 nepieciešamības gadījumā konsultējas ar ekspertiem;
- 3.7 Komisijas priekšsēdētājs uz attiecīgo sēdi var rosināt uzaicināt nozaru ministriju pārstāvjus vai ministriju deleģētos ekspertus, ja Komisijā izskata iesniegumu par kādas licencētas studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā, kas atbilst nozarei, kura ir attiecīgās ministrijas kompetencē, kā arī var aicināt nozaru ekspertus, kuriem ir padomdevēja tiesības;
- 3.8 ir tiesīga apmeklēt augstskolu/ koledžu, tai skaitā filiāles, lai licencētas studiju programmas iekļaušanas studiju virziena akreditācijas lapā ietvaros iepazītos ar faktiskajiem apstākļiem augstskolā/ koledžā.

4. Eksperti

- 4.1. Ekspertu tiesības un pienākumi noteikti Metodikas II. daļas 3. un 4. nodaļā iekļautajiem procedūras posmiem un veicamajiem uzdevumiem, ievērojot saistošus normatīvos aktus.
- 4.2. Papildus ekspertiem ir pienākums darbā ievērot šādus principus:

- 4.2.1. objektivitāte un balstīšanās uz faktiem – ekspertam ir jābūt godīgam un objektīvam savos centienos sasniegt vērtēšanas mērķi. Izsakot savu viedokli, formulējot secinājumus vai pieņemot lēmumus, ekspertam ir jābalstās uz faktiem, novērojumiem un personīgo kompetenci;
- 4.2.2. neitralitāte – studiju programmas novērtēšanā ekspertam ir jādarbojas neatkarīgi. Eksperts nedrīkst pārstāvēt augstskolas/ koledžas, studiju virziena vai citas puses intereses;
- 4.2.3. cieņa pret novērtēšanas procesa dalībniekiem – novērtēšanas laikā ekspertam jārīkojas ar labiem nodomiem kā profesionālim. Eksperts nedrīkst pārsniegt savos uzdevumos noteikto. Ekspertam ir jāattiecas pret novērtēšanā iesaistītajiem kā pret personām, kuras ir spējīgas uzņemt atbildību par savu rīcību, tādēļ, atsaucoties uz studiju programmas stiprajām un vājajām pusēm, ekspertam jābalstās uz faktiem un novērojumiem;
- 4.2.4. konfidencialitāte – visa informācija, kas saistīta ar novērtēšanu (intervējamo viedokļi, studiju programmas raksturojums un papildinformācija, ko sniegusi augstskola/ koledža), drīkst tikt izmantota tikai un vienīgi novērtēšanas procesam;
- 4.2.5. sadarbība – katram ekspertam ir jābūt atvērtam sadarbībai ar pārējiem ekspertiem. Ekspertiem jāveido savstarpēja saprašanās ar augstskolas/ koledžas pārstāvjiem un jācenšas palīdzēt augstskolai/ koledžai pilnveidot kvalitātes sistēmu un kvalitātes kultūru.

5. Apelācijas komisija

- 5.1 Apelācijas komisija izskata iesniegumus par Komisijas lēmumu apstrīdēšanu un pieņem lēmumu Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.
- 5.2 Apelācijas komisijas darbojas saskaņā ar tās nolikumu.

2. pielikums –Prasību vērtējumu skaidrojums

1. Ekspertu kopīgajā atzinumā iekļautās prasības norādītas atbilstoši MK noteikumiem Nr. 793.
2. Sagatavojot kopīgo atzinumu par licencētas studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā, eksperti vienojas par prasību novērtējumu, to skaidrojums iekļauts tabulā:

Vērtējums	Vērtējuma skaidrojums
Atbilst	Studiju programma atbilst noteiktajām prasībām
Daļēji atbilst	Izvērtējot studiju programmas atbilstību noteiktajām prasībām, konstatēti trūkumi un nepilnības, kas novēršamas līdz Studiju kvalitātes komisijas (turpmāk – SKK) sēdei, kurā tiks skatīts iesniegums par studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā vai novēršanas studiju programmas akreditācijas termiņa ietvaros
Neatbilst	Izvērtējot studiju programmas atbilstību noteiktajām prasībām, konstatēti būtiski trūkumi un studiju programmas īstenošanā konstatētie trūkumi un nepilnības nav novēršamas studiju virziena divu gadu akreditācijas termiņa ietvaros

3. Sagatavojot ekspertu kopīgo atzinumu par licencētas studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā, eksperti vienojas par studiju programmu vērtējumu, nosakot, vai programma ir izcilā, labā, viduvējā vai neapmierinošā līmenī¹⁰.

Vērtējums	Vērtējuma skaidrojums
Izcili	Studiju programma atbilst noteiktajām prasībām
Labi	Izvērtējot studiju programmas atbilstību noteiktajām prasībām, konstatēti nebūtiski trūkumi
Viduvēji	Izvērtējot studiju programmas atbilstību noteiktajām prasībām, konstatēti trūkumi un nepilnības, kas novēršamas studiju virziena akreditācijas termiņa ietvaros
Neapmierinoši	Izvērtējot studiju programmas atbilstību noteiktajām prasībām, konstatēti būtiski trūkumi un studiju programmas īstenošanā konstatētie trūkumi un nepilnības nav novēršamas studiju virziena divu gadu akreditācijas termiņa ietvaros

¹⁰ Ministru kabineta 2018. gada 11. decembra noteikumu Nr. 793 “Studiju virzienu atvēršanas un akreditācijas noteikumi” 17. punkts

3. pielikums – Novērtēšanas vizīšu organizēšana attālināti

- 3.1 Attālinātas vizītes mērķis ir nodrošināt novērtēšanas pilnvērtīgu procesu arī gadījumos, kad nav iespējams vizīti organizēt klātienē. Attālināta vizīte tiek organizēta tikai un vienīgi *force majeure* gadījumos, vai, citu pamatoti objektīvu ārkārtas apstākļu dēļ, kas radušies neatkarīgi no Aģentūras vai augstskolas/ koledžas darbības vai bezdarbības (piemēram, valstiskā līmenī Covid-19 ierobežojumi, t.sk., ceļošanas ierobežojumi un karantīna, normatīvo aktu regulējums, kas jebkādā veidā rada apstākļus, kad ir liegta iespēja vizīti organizēt klātienē, utml. gadījumi).
- 3.2 Novērtēšanas vizītes attālināti var tikt organizētas trijos veidos:
- 3.2.1. Daļēji attālināta novērtēšanas vizīte - gadījumos, ja ir iestājušies *force majeure* vai citi objektīvi pamatoti ārkārtas apstākļi, kas ir par pamatu tam, ka kādam no ekspertiem nav iespējams ierasties novērtēšanas vizītē klātienē, eksperti piedalās novērtēšanas vizītē attālināti;
 - 3.2.2. Pilnīgi attālināta novērtēšanas vizīte - gadījumos, ja ir iestājušies *force majeure* vai citi objektīvi pamatoti ārkārtas apstākļi, kas ir par pamatu tam, ka nevienam no ekspertiem nav iespējams ierasties novērtēšanas vizītē klātienē, visi eksperti piedalās novērtēšanas vizītē attālināti un novērtēšanas vizītē klātienē piedalās tikai novērtēšanas koordinators.
 - 3.2.3. Pilnīgi attālināta novērtēšanas vizīte - gadījumos, ja ir iestājušies *force majeure* vai citi objektīvi pamatoti ārkārtas apstākļi, kas ir par pamatu tam, ka nevienam no ekspertiem un novērtēšanas koordinatoram nav iespējams ierasties novērtēšanas vizītē klātienē, visi eksperti un novērtēšanas koordinators piedalās novērtēšanas vizītē attālināti.
- 3.3. Augstskola/ koledža nevar izvēlēties vizītes norisi klātienē vai attālināti, to nosaka Aģentūra, pamatojoties uz Latvijas Republikas ārējiem normatīvajiem aktiem un objektīvi pamatotiem apstākļiem. Augstskolai/ koledžai ir jāspēj nodrošināt klātienē vizītes, kamēr Latvijas Republikas likumdošana vai citi ārēji regulējumi nenosaka citādi (Covid-19 distancēšanās ierobežojumi, vai telpu nepietiekama platība, tam nevar būt par iemeslu.)
- 3.4. Novērtēšanas koordinators organizē attālinātu vizīšu norisi pēc tādiem pašiem noteikumiem un principiem kā klātienē vizītes un papildus, pirms attālinātas vizītes norises, pārliecinās, vai eksperti un augstskola/ koledža, saskaņā ar šīs metodikas 3. sadaļas 3.5. punktu, ir nodrošinājuši tehnisko atbalstu un risinājumus attālinātas vizītes norisei.
- 3.5. Koordinators un augstskola/ koledža abpusēji vienojas, kāda tiešsaistes platforma tiks izmantota un augstskolai/ koledžai, no savas puses, jānodrošina 3.pielikuma 3.8. punktā minētās prasības materiāltehniskā nodrošinājuma bāzei.
- 3.6. Novērtēšanas koordinatoram, pirms novērtēšanas vizītes attālināti, ir pienākums par to informēt augstskolu/ koledžu. Gadījumos, ja tas ir nepieciešams, koordinators atrunā attālinātas vizītes norisi ekspertu grupas darbā kārtībā.
- 3.7. Augstskolai/ koledžai ir pienākums nodrošināt visu tehnisko aprīkojumu un resursus, attālinātās vizītes pilnvērtīgai un kvalitatīvai nodrošināšanai, lai eksperti attālinātajā vizītē spētu gūt nepieciešamo informāciju atzinuma sagatavošanai. Augstskola/ koledža, attālinātās vizītes laikā, nes pilnu atbildību par savas sniegtās informācijas saturu un patiesumu jebkādā tās formātā (vizuāli, mutvārdos, rakstiski, tiešsaistes platformā u.tml.), kā arī, par kvalitatīvas un procesam piemērotas materiāltehniskās bāzes nodrošināšanu un izmantošanu.

- 3.8. Materiāltehniskās bāzes kvalitatīva nodrošināšana attālinātajā vizītē nozīmē, ka augstskolai/koledžai jānodrošina šādas minimālās tehniskās prasības:
- 3.8.1. Dators vai cita ierīce, kas spēj nodrošināt tiešsaistes platformas darbību;
 - 3.8.2. Ekrāns/ projektors;
 - 3.8.3. Skaņas aparatūra atbilstoši telpas platībai, lai būtu nodrošināta dzirdamība;
 - 3.8.4. Stabils interneta pieslēgums, atbilstoši tiešsaistes platformas prasībām;
 - 3.8.5. Mikrofons/-i.
- 3.9. Attālinātajā vizītē, darba kārtībā paredzētajās tikšanās reizēs vizītes laikā nedrīkst piedalīties citas trešās personas objektīva viedokļa noskaidrošanas un anonimitātes nodrošināšanas nolūkos. Pamatojoties uz iepriekš minēto, augstskolai/ koledžai ir aizliegts veikt šo sarunu audio un/ vai video ierakstus, t.sk., ierakstus tiešsaistes platformā.
- 3.10. Ja rodas ārkārtas gadījumi un augstskolai/ koledžai nav iespējams, no tās neatkarīgu iemeslu dēļ, nodrošināt attālinātas vizītes tehnisko atbalstu un risinājumus (interneta pārtraukums/ neesamība, elektrības bojājums/ neesamība utml.) daļēji attālināta vizīte ir atzīstama par notikušu, ja novērtēšanas vizītē klātienē ir piedalījies viens eksperts un novērtēšanas koordinators. Pilnīgi attālināta vizīte, pamatojoties uz to, ka tā tiek organizēta tikai uz tehniskās bāzes nodrošinājuma pamata šādos gadījumos ir atzīstama par nenotikušu.
- 3.11. Ekspertam attālinātās vizītes laikā ir jāspēj nodrošināt sev tehnisko aprīkojumu, kas ir savietojams ar vizītes norisei izvēlēto tiešsaistes platformu un atbilst tās darbībai noteiktajām minimālajām prasībām.
- 3.12. Lai nodrošinātu vizītes dalībnieku identifikāciju tiešsaistes platformā, visiem attālinātas vizītes dalībniekiem, vizītes laikā, tiešsaistes platformā, jāreģistrējas ar savu vārdu un uzvārdu, kā arī jānodrošina mikrofons un kamera dalībnieka reāla laika attēla nodrošināšanai.
- 3.13. Visi attālinātas vizītes dalībnieki jebkuru būtisku izmaiņu gadījumā, kas var jebkādā veidā ietekmēt attālinātas vizītes darba kārtību un norisi par to paziņo koordinatoram. Gadījumā, ja iepriekš minētie apstākļi iestājas no Aģentūras puses, koordinators par to paziņo pārējiem vizītes dalībniekiem.